

»*Til vederbörande Hof-Rätts uptagan-
de höra.* 1:o Religions-processer, Kgl.
»Kungörelsen den 24 Jan. 1781, sedan
»de, efter dertil erhållen tillåtelse af Ju-
»stitiæ-Kantzleren, blifvit til Domstolen i
»orten instämde och der undersökte.
»Kongl. Brefvet den 15 Dec. 1762.« (I
den förra eller 1781 års Kongl. Kungö-
relse säges det, at Hof-Rätterna förblif-
va, hädanefter såsom hittils, forum i Re-
ligions-processer.

Under 10 Kap. 26 §. samma balk:
»Det tilhörer Consistorium at uptaga och
»afgöra alla de mål, som röra en prests
»förhållande i embetet och ankomma på
»föreställning, afhållande från tjensten på
»viss tid eller embetets förlust« . . .
»Från ofvannämnde mål *undantagas de,
som angå Religion* eller söndring och
»affall ifrån den rena evangeliska läran,
»med hvilka efter förra författningarne
»kommer at förfaras. Kongl. Brefvet den
»7 Dec. 1787.«

Enligt hvad uti Strengnäs Consistorii
underdåniga utlåtande öfver Hr T:s un-
derdåniga besvär nämnes, har detta Con-
sistorium, åtminstone efter meddelandet
af dess utslag, varit underrättadt om en
händelse, då Consistorium i Götheborg
är 1770 fått nådig befallning at söka til
rätta föra två til Svedenborgianismen för-
fallna lärare, men målet, då någon rät-
telse icke påföljde, blifvit förvisadt til
Kongl. Götha Hof-Rätt, at efter Reli-
gions-stadgarne afgöras. Hr T. torde då
ej haft orätt i den anmärkning, han gjort
hos Kongl. Maj:t, at något dylikt, som
förfarandet med honom, icke förevarit
i Svenska Christna församlingen, allt se-
dan hennes fulla söndring ifrån den Ro-
mersk Catholska.

Genom den rättegångsväg, som de
nu anförda lagar utstaka, är det först,
som den samvetsfrihet, den oafhängig-
het af all menniskolära kan göras verk-

lig, hvarom vår trosbekännelse försäkrar
oss. En andelig domsrätt i religionsmål
är en säker väg til hierarki. All erfaren-
het bevisar, hvad bruk som blifvit gjordt
af hvarje verldslig inflytelse, de andelige
vunnit. At stifta en lag om religionsfri-
het, och lemna verkställigheten af denna
lag i deras händer, som ensame äga en
naturlig fördel i religionsfrihetens afskaf-
fande och vissa dogmers erkännande för
den enda oförfalskade gudaläran, det kan
ej vara annat än en motsägelse. All makt,
som kan missbrukas til samvetstvång, är
i de andeligas händer ännu mera förfär-
lig än den, som blott ger dem insteg i
den verldsliga förvaltningen eller lagstift-
ningen.

Om vi således äro tack skyldige åt
den vishet, hvarmed våra förfäder hand-
lat, då de i verldsliga Domstolars hand
lagt domsrätten öfver religionsfrågor; om
det är denna vishet, som gjort, at vi af
förfäderna fått ärfva et fritt förnuftsbruk
i religionen, et oumgängligt villkor för
all tankefrihet, och derigenom äfven för
all medborgerlig frihet; hvad skulle väl
då dessa förfäder säga, om de, upstigne
ur sina grafvar, finge se oss färdige at
återgå til detta beroende af en verldsligt
andelig makt, från hvilken de befriat oss?
Hvad skulle de säga om vår otacksamhet
mot deras mödor, i fall de såge oss nog
obekymrade om deras herrliga arf, för
at til och med försumma at känna och
efterlefva de lagar, som af dem blifvit
lemnade til borgen för beståndet af den-
na frihet, hvilken de med blod och seg-
rar förvärfvat?

Consistorium i Strengnäs har, såsom
nämndt är, då det för villomeningar i
religionen dömt Hr T. förlustig sin tienst,
underställt Utslaget Kongl. Maj:ts nådiga
revision och förordnande; och denna
underställning har blifvit så förstädd och
uptagen, at saken kommit under Kongl.

Maj:ts Högste Domstols pröfning, samt följaktligen nu åtminstone råkat inom den världsliga Domaremagtens område. På grund af underställningen är målet pröfvadt af Högste Domstolen, och Hr T:s underdåniga besvär öfver Consistorii Utslag tillika i nåder afgjorde.

Orden i det nådiga Utslaget, gifvet den 30 Juli 1818, äro: »at som Tybeck, »efter at hafva från trycket utgifvit de »tvenne ofvannämnda skrifter, vid för- »hör, som inför Domkapitlet i Strengnäs »blifvit anställt, bestämdt förnekat åt- »skilliga bland de lärosatser, hvilka af »den evangeliska Lutherska Kyrkan blif- »vit til allmän esterrättelse antagne, och »från hvilka Tybeck genom aflagd prested »förbundit sig at icke afvika; alltså och då »han jemväl uti sina underdåniga besvär »fortfarit at yttra samma från allmänt »antagna grunder afvikande meningar, »pröfvar Kongl. Maj:tt rättvist Domkapit- »lets Utslag at gilla och fastställa.»

Föga väsendtlig är den anmärknin- gen, at Hr T:s yttranden i besvärsskrif- ten blifvit tillagde såsom skäl för fast- ställelse af Domkapitlets Utslag, hvilket väl endast borde pröfvas på de grunder, det hade, när det gafs och innan det öfverklagades, samt at detta tillägg såle- des utgör et omedelbart nådigt utlåtande öfver en hufvudsaklig omständighet, som ej förr var pröfvad. Denna anmärkning är afhulpen dermed, at man antager de af Consistorium nyttjade skäl hafva blif- vit ansedde tilfyllestgörande, äfven utan tillägget, hvilket således utan saknad kan ur tankan uteslutas och endast betraktas såsom uptaget för at ej förbigås, ehuru det icke funnits nog viktigt at leda til en återförvisning. Endast formalisten kan då få något at derpå klandra.

(Slut nästa gång).

Spanien. Från södra Frankrike meddelas en öfversigt af de Spanska angelägenheterna, hvaraf följande är hufvudinnehållet: i Barcelona hafva, på General-Capitenen Castanos befallning, många arresteringar ägt rum å personer, som stått i för- bindelse med Insurgenterna i Andalusien. Desse hafva således agenter i de öfriga delarne af Spa- nien. Annars vore väl ock möjligt, at dessa arre- steringar skett på blotta misstankar, såsom redan länge i Spanien varit vanligt. I Valencia har in- tet spår visat sig til deltagande i Insurrectionen. Elias oförmodade afresa til Madrid har i Valen- cia väckt allmän glädje, emedan man trodde at han ej skulle återkomma, utan få en annan be- stämmelse. (Just som han skulle afresa til Sevilla, för at emottaga öfverbefälet, förmåles han hafva fått contra-ordres; så at han återgår til Valencia). Underrättelser från Carthagena innehålla ingenting mer, än at alla i Murcia stående trupper, och äfven en del af Carthagenas garnison, afgått til Sevilla. Ryktet om Cadiz's intagande af Insurgen- terna är alldeles vederlagdt af sednare underrät- telser. Vid detta tillfälle gjorde man den oväntade observation, at, oaktadt Ultra-rojalisternas stora inflytande i södra Frankrike, ändock nästan hvar man och äfven de häftigaste Ultras i fråga om Franska saker, intresserade sig för Spanska in- surrectionens framgång. I synnerhet gjordes den- na anmärkning i Marseille, hvarest Ultras tänke- sätt yttra sig öfvervägande. — Enligt de nyaste underrättelserna anser man de Andalusiska Insur- genternas sak för alldeles förlorad. Detta tilskrif- ves två omständigheter: Cadiz's motstånd och Hertigens af S. Fernando mesurer. I Cadiz hafva väl Cortes's eller de liberalas system många anhän- gare; men dessa ville dels icke compromettera sig, dels tyckte de sig i de hittills inträffade hän- delserna ej se annat än en militärisk resning, som, om den fått framgång, endast medfört en militär-despotism. Det tros nemligen, at utropan- det af Cortes's constitution blott varit en masque, som Insurgenterna påtagit sig, för at värfva an- hängare; men at de för öfrigt ingalunda åsyftat en Cortes's Regering, utan at de ville grundlägga deras eget valde, såsom afsigten med alla förra dylika planer varit, t. ex. med Odonells förl. sommar. En militär-regering var dock just hvad de liberale minst önskade, och derföre vore Ca- diz-boarne icke för Insurrectionen. Endast militär- agenter och några af lägsta folket hade visat sig densamma bevägna, och dessa har man genom stränga mått och steg hållit i tygeln. Hert. af S:

Fernando har antagit et system, som bör göra slut på knektresningen. Genom mildhet och moderation vill han hinna sitt mål och därför, om möjligt, undvika blods-utgjutelse. Detta system skall väl hafva funnit ifrigt motstånd vid hofvet, och vore också ej antaget, om Torres ännu ägde inflytande. En följd af detta system är ock Elias åter-sändande til Valencia. (Är detta mildhet mot Insurgenterna, så är det väl icke så emot Valencia-nera).

Spanska bref til Holland tala om gäsningar i Murcia och Catalonia, och om underhandlingar, som blifvit började mellan Quiroga och Biskopen af Cadiz, efter General Campanas död. *Le Vrai Liberal* talar väl om et skepp, som ankommit til Ostende med »Constitutionela connoissementer» och medfört underrättelser om Cadiz's öfvergång til Insurgenterna den 31 Jan.; men man vet ingenting med visshet; Madridska Tidningen tiger alldeles; Cadiz'ska Handelstidningen innehåller blott proclamationer och dag ordres. Privata bref äro skrifne med största försigtighet; endast genom resande erhåller man rykten. Säkert är, at i norra Spanien råder en viss oro och spänd nyfikenhet i afseende på hvad som i söder föregår, men i öfrigt det största lugn. Madridska Brefväskorna til England öpnas i Paso och undersökas i Guvernörens, Biskopens m. Heres närvaro; och endast de bref afsändas, som ingen politik innehålla. — *Moniteuren* har bref från Ronda af den 27, från Xeres af d. 29 Jan. och från Cadiz af d. 1 Febr. Enligt dem, skall Freyre commendera 30,000 man, hvarmed han omringat Leon, och hvilkas trohet han pröfvat, genom försök i smått. Han skall hafva besatt P. Sta Maria och den 7 Febr. tagit högqvarter i Puerto Real. 8000 man tågade genom Sierra Morena til hans förstärkning. — Från Cadiz berättas af den 1 Febr., at Insurgenterna, som vänta at blifva angripna i Caracca, hafva ug-nar vid sina batterier, för at glödgda kulor; at Cadiz är lugnt, men detta lugn är hemskt; af d. 3 Febr., at en afdelning af Insurgenterna, som gått ut på foursgering, blifvit afskuren, just som blokaden sammandrogs omkring Leon, och at Odonnells corps förföljde dem. — S. D. Quiroga har sändt en af sina Adjutanter til Freyre, med något särskilt updrag; detta troddes vara förlikningsför-slag. Bref från Madrid den 8 Febr.: Här råder ingen fruktan. Visst är, at Insurgenterna äro 10,000 man starka, ganska deciderade, väl försedda och väl befästade; Freyre har dock mera folk, men litar icke fullkomligt på dem. Emedlerid stå de mida emot hvarandra, och nu gäller det. Kan-ske kommer Freyre i sitt namn at tilbuda en

ovilkorlig amnesti, sedan Konungen använt alla försöningsmedel, som hans värdighet tillåter. Insurgenternas plan är en hemlighet; de äro försedde med allt, utom rytteri. Folket visar en beundransvärd vedervilja mot resningen, och ingen enda by har tagit del deri. Berlinska Statstidningen säger, at några träffningar redan ägt rum.

Natten mellan den 3 och 4 Febr. blefvo Ex-Ministern Lozano de Torres, Ugarte (*Expeditionens* Skattmästare) och en Villafrontin arresterade i Madrid och förda til olika ställen inom Riket i exil. Torres, som länge varit Favorit, öfverlevvat tre Minister-förändringar och af Fransoserna kallades den Spanske Decazes, trodde sig åter kunna blifva Minister och hade, tillika med de två andre, ända til sista ögonblicket, stort inflytande; Men de voro allmänt hatade, och deras onåd anses för en *Concession*.

Franska Regeringen har dragit en cordon vid Pyreneerne. Heliga Alliancen skall »taga liflig del i Spaniens lugn, som en gång stördt af revolutions-andan, kan medföra vidriga följder för det öfriga Europa.» Säker är åtminstone den ytterst täta Kurir-vexlingen. — Englands, Preussens, Rysslands och Österrikes ministrar i Paris skola haft öfverläggningar med Franska utrikes Ministerna angående Cortes's åter införande i Spanien, »under en form, svarande mot tidens kraf.» Resultaten af öfverläggningarne skola meddelas spanska hofvet.

Frankrike. Hertis af Berry mördare, Louis Pierre Louvel, är 38 år gammal. Han blef förd til Hertigens lik och af Polisprefecten tillfrågad, om han igenkände Hertigen, som han mördat. — »Jag känner honom». — Ännu en gång upmanar jag dig at nämna dina medbrottliga. — »Jag har inga». — Om menskliga rättvisan ej kan förmå dig at säga sanningen, tänker du då icke på den gudomliga? — »Gud är blott et ord; han har aldrig varit på jorden». — Hvem har kunnat förmå dig at begå et sådant brott. — »Jag önskade, at jag kunnat afhålla mig derifrån, men jag kunde icke». — Hvad hade du för skäl? — »Det skall tjena de mäktige i mitt fädernesland til en varn-ögel». — Står du dervid, at ingen ingifvit dig tankan til detta brott. — »Ja. För öfrigt fins ju rättvisa; låt henne göra sin skyldighet och up-täcka dem, hvilka hon tror vara mina medbrott-lige». — En annan gång sade någon til Louvel, at Hertigen bett om nåd för honom. »Det visste jag icke», svarade han, och tårar kommo honom i ögonen. Du är rörd, så tiltaltes han vidare; om Prinsen åter blefve lefvande, så skulle du väl icke förnya ditt brott? — »Jag gjorde det ändock», svarade Louvel och torkade ögonen. —

Undersökningen öfver honom är i full gång. Pairs-Kammarens Utskott har redan förhört honom i Conciergeriet.

Bland allmänheten herrskar en sådan oro och rörelse, at ganska många utländningar hastigt lemnat Paris, af fruktan för utbrottet af en revolution. Man kan ej få nog hästar. Stafetter afgingo den 15 i stor mängd åt alla håll. Alla Prefecter måste genast resa til sina Departementer, äfvensom flera Generaler til deras militär-divisjoner. — *Le Censeur* säger, at hans nummer för den 15 blifvit sequestrerad, blott därför at der ståt, det mördaren synes hafva handlat af personliga, och icke af politiska grunder. — Ultras bladen småda Decazes gruffigare än någonsin. *Journal de Debats* kallar honom *le Bonaparte d'Autichambre*. Någre blad hade anmärkt, at han hviskade til Louvel. Detta har dock blifvit förklaradt så, at han frågat mördaren, om dolken var förgiftad. — Bref från Amsterdam berätta, at Portefeullen blifvit tagen från Decazes och at Richelien (andre säga, kanske med mer skäl, Talleyrand) blifvit hans efterträdare.

Det länge omtalade *förslaget om ändringar i Val-lagen* har ändtligen blifvit för de Deputerades Kammare framlagdt af Decazes, som gjorde en exposé af grunderna därför, utbreddes sig i förebräelser mot oppositionen, men slutade med det erkännande, at han har äfven den illvilligaste opposition at tacka för många uplysningar och mycken varsamhet. Sedan han framlagt utkastet, aflägsnade han sig och öfverlemnade fältet åt sin embetsbroder Pasquier, som framlade et förslag om *Personliga friheten* och förkunnade, at Decazes just då begaf sig til Pairexnas Kammare, för at der framlägga ännu et förslag om *Tidningars och Tidskrifters utgifvande*. Detta väckte liflig sensation, och Pasquier fortfor: »Mine Herrar! det brott, som Frankrike så långa skall hafva at begråta, framställer för hvarje öga nödvändigheten af försigtighetsmått, »för at hämma framstegen af detta allmänna onda, som hotar at »störta religion och moral, monarki och frihet, »all allmän ordning och all samhällsinrättning». Dessa ord är det, som förekommo i den först af Pairs-Kammaren upsatta adressen til Konungen.

Lagförslaget om *Personliga friheten* innehåller hufvudsakligen, 1:o at hvar och en som är anklagad för stämplingar mot Konungens person, Statens säkerhet eller medlemmar af Kongl. hu-

set, kan häktas, utan nödvändighet at draga honom inför domstol, endast på Minister-conseillens beslut och befallning, undertecknad af tre Ministrar; 2:o at General Procureuren med honom anställer ransakning och öfverlemnar akterne til Just. Ministern, som afgifver berättelse i Konungens Conseille, på det beslut der må fattas och den häktade af Just. Ministern kungöras; 3:o at denna lag uphörer til kraft och verkan, om den i Kammarrens nästa session ej förnyas.

Förslaget om *Tryckfriheten* innehåller, at politiska Tidningar i fem år skola stå under censur, som utöfvas af en Commission, bestående af tre Pairs, tre Deputerade och tre Regeringens Commissarier.

Förslaget om *Val-lagen* består af 7 artiklar och innehåller: at de Deputerades antal bringas til 430, af hvilka 258, det nu varande antalet, väljas af Arrondissemens-Collegierna, och 172 af Departemens-Collegier; at desse sistnämnde bestå af högst 600 och minst 100 electorer, som utses af Arrondissemens Collegierna bland sådana, som betala 1000 Fr. directa utskylder i grundskatt; at hälften af et Dep:s eller Arrondissemens deputerade måste vara der boende; at de 172 väljas mellan denna och nästa session; at den femtedel, som til nästa session skall förnyas, väljes af Arrondissemens Collegierna; at, i händelse af Kammarrens upplösning, blifva alla de, som då väljas, Deputerade i fem år, och utnämningen af en femtedel begynner först efter de fem årens förlopp &c.

Coussergues begärde at vidare få utveckla sin motion om anklagelse mot Decazes, för föräderi enligt Chartans 55 Art. Bureau har d. 17 Febr. emottagit anklagelsen, för at i nästa offentliga session föredrages.

England. Med den största iver drifves värfningarne til de nya parlamentsvalen. Strax efter Konungens begrafning torde det nuvarande Parlamentet komma at uplösas; »ty med et hus, hvars medlemmar måste vända sin upmärksamhet på sina Committenters gunst, är ej godt at komma til väga». — Från Hamburg berättas, at hela Engelska Ministären resignerat.

